

به بیاننامه‌ی رێکخراوی ئازادیی ژنانی کوردستان- نینا

به بۆنه‌ی رۆژی نیونه‌ته‌وه‌یی ژنه‌وه

٨ی مارس ١٩٠٤، ژنانی نیویۆرک به سازدانی رێپییوانییکی جه‌ماورە‌ی دەنگی ژنانیان وه‌ك چینیکی ژێرده‌سته و زۆرلیكراو گه‌یاندە جیهان و ئەو رۆژه بووه رۆژیکی میژوویی له خهباتی ژنان بۆ داكوکی كردن له مافه ئینسانیه‌كانیان. له‌و رۆژهدا ژنانی كریكاری كارگه‌ی شیکاگو هیزی بزوینه‌ر و پێشه‌نگی ئەو خۆپیشاندانه میژوویییه بوون. ئەوان داخواییه‌كانی ژنانیان به‌رزكرده‌وه و دژی هه‌رجۆره چه‌وسانه‌وه‌یه‌کی ژنان له هه‌موو بواره‌كانی كۆمه‌لایه‌تی، سیاسی، ئابوری... تاد. دەنگی ناره‌زایه‌تیان هه‌لپێی.

خۆپیشاندانی ژنانی نیویۆرک وه‌رچه‌رخانیکی گرینگ و میژوویی بوو له وروژاندن و به‌جیهانی بوونی كێشه‌ی ژنان به‌گشتی و ئەمڕۆ پاش تیی‌هه‌ربوونی سه‌ده‌یه‌ك له‌و رووداوه میژوویییه كۆمه‌لگای مرو‌ق‌ایه‌تی و ژنان به‌تایبه‌تی به‌ شكۆدارییه‌وه یادی ده‌كهنه‌وه و رۆژ له‌ دوا‌ی رۆژ خهباتی نه‌پساوه‌ی ژنان بۆ دابین و ده‌سته‌به‌ر كردنی هه‌رچی زۆرتری مافه‌كانیان له‌ په‌ره‌گرتن‌دايه و تین و گو‌رپییکی تایبه‌ت و شیوازییکی یاسایی به‌خۆوه گرتوه‌وه.

٨ی مارس ١٩١٠ی زایینی، له‌ كۆنفرانسییکی نیونه‌ته‌وه‌یی ژناندا له‌ كۆپنه‌ك به‌ پێشنیاری خاتوو كلارا زیتکین بۆ ریزگرتن له‌ خهباتی ژنانی نیویۆرک، ئەو رۆژه وه‌ك رۆژی جیهانیی ژنان و هیما‌ی یه‌كی‌تی و هاو‌خه‌باتیی هه‌موو ژنانی دنیا راگه‌یه‌ندراو و له‌و رۆژه به‌دواوه بزوتنه‌وه‌ی ئازادی‌خواییی ژنان له‌ شك‌ل و شیوازی جۆراوجۆردا بۆ گه‌یشتن به‌ ئامانجه‌كانیان سه‌ره‌له‌به‌ری جیهانی ته‌نیه‌وه.

چه‌وسانه‌وه‌ی ژنان و ئەو كۆت و به‌نده له‌میژینه‌یه دیارده‌یه‌کی جیهانییه و ئیستاش له‌ زۆریه‌ی ولاتاندا سه‌ره‌پرای خهباتی بی‌وچانی ژنان و بانگه‌وازی كۆمه‌لگای مرو‌ق‌ایه‌تی بۆ بنه‌رکردن و چاره‌سه‌ری یه‌كجاریی ئەو كێشه كۆمه‌لایه‌تییه، هیشتا له‌ ناستی پی‌ویستدا هه‌نگاوی به‌كه‌لكی بۆ هه‌لنه‌گیراوه‌ته‌وه. به‌لام به‌ره‌وپێشه‌وه چوونی كۆمه‌لگای مرو‌ق‌ایه‌تی له‌ یه‌كسانی خوای و دابین بوونی ئەو راده‌یه له‌ ماف و ئازادییه‌كانی ژنان له‌ ئەنجامی ره‌وتی نه‌پساوه‌ی خهباتیاندا ئاسۆیه‌کی روون و دلخۆشكه‌ر له‌ هه‌لاتنی خۆری ئازادی و داها‌توویه‌کی گه‌ش بۆ ژنانی جیهان به‌دی ده‌كری.

دیاره له‌ ئی‌رانداندا بارودۆخی ژنان و باری یاسایی مافه‌كانیان به‌ به‌راورد له‌گه‌ڵ ژنانی ولاتانی پێشكه‌وتوو و دیمۆكراتیك جیی تی‌پرامان و وردبوونه‌وه‌یه. ئەگه‌ر له‌ ولاتانی تر ژنان به‌ره‌می خهباتی ده‌یان سه‌له‌ی خویان و به‌ پشتگه‌یری كۆمه‌لگای پێشكه‌وتوو مرو‌ق‌ایه‌تی به‌شیک‌ی به‌رچاو له‌ ماف و ئازادییه‌كانیان دابین كردوه‌وه، به‌لام له‌ ئی‌رانداندا سه‌ره‌پرای ئەوه‌ی هیچ راده‌یه‌ك له‌ داخواییه‌كانی ژنان نه‌ها‌توه‌ته‌دی، به‌لكو له‌ ئاكامی بارودۆخی كۆمه‌لایه‌تی، سیاسی و ئابوری رێژی‌می ویلایه‌تی فه‌قیدا ئەم‌رۆ ژنانی ئی‌ران نوقمی قه‌یرانی هه‌مه‌لایه‌نه‌ بوون. ناستی به‌ربلاوی دیارده‌كانی خۆكۆشتن، له‌ش فرۆشی و هه‌لاتنی ژنان و كچان له‌ مال و هه‌روه‌ها كپین و فرۆشتنی كچان و حوكمی به‌ردباران و ده‌یان به‌شمه‌ینه‌تی دیکه نمونه‌گه‌لی ئەو بارودۆخه‌ن.

ژنانی كوردستانیش له‌ لایه‌كه‌وه وه‌ك باقی ژنانی ئی‌ران چاره‌گه سه‌ده‌یه‌كه له‌ ژێر ده‌سه‌لاتی ره‌شی ئاخوندی دا له‌ بارودۆخیکی ناله‌باری كۆمه‌لایه‌تی‌دا ده‌ژین و به‌ توندترین شیوه نازار و نه‌شكه‌نجه دراوان و ماف و ئازادییه سه‌ره‌تاییه‌كانیان پێشیل كراون؛ له‌ لایه‌کی دیکه‌وه به‌هۆی داگیركرا‌نی خاك و ولاتی كوردان و چه‌ساونه‌وه‌ی نه‌ته‌وه‌یی به‌ درێژایی میژوو ژنان هاو‌پێی و هاوسه‌نگه‌ری پیاوانی كورد بوون و ئەو باره‌ی له‌سه‌ر شانی ژنانی كورد چهن قات قورستر كردوه. بۆیه ژنانی كورد وه‌ك ژنانی گه‌لیکی داگیركراو هیچكاتیك پشوو‌یان نه‌داوه و نه‌حه‌ساونه‌وه و هه‌رگیز ده‌رفه‌تی گه‌شه‌یان له‌ بواره‌كانی ژیاندا بۆ

نهره خساوه. ههروهها دابینکرانی ماف و ئازادییهکانیان راسته وخۆ گریڤدراوه به رزگاری کوردستان و ئازادیی نهتهوهکهمان له بندهستی داگیرکهران.

ئه مپۆ له کوردستان و له ئیڕاندا بزوتنهوهی ئازادیی خوازیی ژنان بۆ وهدهسهینانی مافهکانیان و باشتر کردنی بارودۆخی ژیان و گوزهرانیان روژ له گهڵ روژ له پهرهگرتندایه. ئەمساڵیش وهک سالانی رابردوو له ئیڕان رۆرهسمهکانی ۸ی مارس له لایان کوپ و ناوهنده داكۆکیکارهکان له مافی ژنان بهر یوهدهچن.

له ۸ی مارسدا روژی نیونهتهوهیی ژنانی جیهان پیروزیایی خۆمان ئاراستهیی ژنانی کوردستان و ناوچهکهمان و سهرحهه جیهان دهکهین و ئاواتهخوازین به پشتگیریی ئازادیخوازان و کۆمهلگای پیشکهوتووی مروقاییهتی و خهباتی لیبراوانهی ژنان سهرحهه ماف و ئازادییهکانمان بینهدی.

ریکخراوی ئازادیی ژنانی کوردستان- نینا

۱۸ رهشه مهی ۲۷۰۳

۸ی مارس ۲۰۰۴

ninaazadi@hotmail.com

